

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	3.Kf.700.226/2023/12.
A felperes:	Felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	dr. Sógor Zsolt ügyvéd (felperesi képviselő)
Az alperes:	Honvéd Vezérkar (alperes címe)
Az alperes képviselője:	dr. Csányi Imre Ferenc kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	közzszolgálati tárgyú közigazgatási jogvita elbírálása
A fellebbezést benyújtó fél:	felperes, 16. sorszám alatt
A fellebbezéssel támadott határozat:	Fővárosi Törvényszék 7.K.705.626/2021/15. ítélete

Í T É L E T

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és a honvédelemért felelős miniszter határozatszáml számú határozatát a Magyar Honvédség parancsnoka határozatszám2 számú határozatára kiterjedően megsemmisíti, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezi és elsőfokú bíróságot a felperes szolgálati jogviszonya jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményei tekintetében új eljárásra és új határozathozatalra utasítja.

A Fővárosi Ítéltábla a felperes felülvizsgálati és másodfokú eljárásban felmerült költségének összegét összesen 240.000 (kettőszáznegyvenezer) forintban, az alperes felülvizsgálati és másodfokú eljárásban felmerült költségének összegét összesen 300.000 (háromszázezer) forintban, a felülvizsgálati eljárás illetékét 1.502.439 (egymillió-ötszázkétezer-négyszázharminckilenc) forintban, a fellebbezési eljárási részilletéket 1.201.951 (egymillió-kettőszázegyezer-kilencszázötvenegy) forintban állapítja meg, a további 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési részilletéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2017. augusztus 20-tól állt az alperessel hivatásos szolgálati jogviszonyban; a szám1 számú paranccsal 2018. szeptember 1-jével áthelyezték a Magyar Honvédség rendelkezési (költségvetési) állományába, és egyidejűleg – határozatlan időre – a Szolgálat1-hoz (a továbbiakban: Szolgálat1) vezényelték, ahol főtisztként teljesített szolgálatot; majd 2020. szeptember 7-től 2021. március 31-ig az Parancsnokság1 helység1 Részlegére különleges ügynök egyéni beosztásba vezényelték. A honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény (a továbbiakban: Hjt.) 204.§ (4) bekezdése alapján 2020. március 31-én a kiutazást megelőzően a munkáltatói jogkört gyakorló írásban tájékoztatást (a továbbiakban: Tájékoztató) nyújtott a külföldi szolgálattal együtt járó sajátos kötelezettségekről és kapcsolódó juttatásokról, továbbá ezek teljesítéséhez és igénybeviteléhez kapcsolódó feltételekről.

[2] A felperes 2020. november 9-én reggel a szolgálati gépkocsival helység2 helység3 közlekedett, amikor az Police1 (a továbbiakban: IMP) járőre intézkedés alá vonta, és az elvégzett alkoholszondás vizsgálat a szervezetében itasságot mutatott ki. A meghallgatásakor a felperes elismerte, hogy aznap 1 óra 30 perc és 2 óra 30 perc között 3 dobozos sört és 3 féldecis whiskyt fogyasztott el. Az szám2 számú titkosított meghallgatási jegyzőkönyvről 2020. november 11-én Kontingens jogásza szám3.számon feljegyzést készített és rögzítette, hogy a felperes cselekményével megszegte a helység1 területén érvényben lévő közlekedési szabályokat (KFOR SOP 3135, KFOR SOP 4050).

[3] A Magyar Honvédség helység1 haderő (a továbbiakban: KFOR) rangidős nemzeti képviselője szám4 Nyt.számú jelentésben az ittas járművezetésről 2020. november 10-én tájékoztatta a Magyar Honvédség parancsnokát (a továbbiakban: MH parancsnoka) és egyidejűleg kezdeményezte a felperes repatriálását. 2020. november 11-én a KFOR kontingens parancsnoka a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 236.§ (1) bekezdésébe ütköző ittas járművezetés vétsége miatt feljelentést (szám5. szám) tett a felperessel szemben a Központi Nyomozó Főügyészségen.

[4] Az MH parancsnoka 2020. november 23. nappal a felperes külföldi szolgálatra vezénylését, 2020. december 5. napjával a Szolgálat1-hez vezénylését is megszüntette, 2020. december 6-tól rendelkezési állományba helyezte, majd 2020. december 8-án méltatlansági eljárást rendelt el.

[5] Az MH parancsnoka határozatszám2 számú határozatában (a továbbiakban: elsőfokú határozat) a felperes ittas vezetése miatt szolgálatra méltatlanságát állapította meg és rögzítette, hogy a honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény (a továbbiakban: Hjt.) 68. § (1) bekezdés m) pontja alapján a felperes szolgálati jogviszonya méltatlanság miatt a törvény erejénél fogva megszűnik. Az elsőfokú határozat szerint a felperes megszegte a helység1 területén érvényben lévő közlekedési szabályokat (LAW No.02/L-70 On Road Safety IX.fejezet 227. cikkének 227.1.pontját), a KFOR SOP 3135 (Traffic Regulation in Kosovo 5. pont c) alpontjában foglaltakat); cselekménye alkalmas volt a honvédség iránti közbizalom fenntartásának súlyos veszélyeztetésére.

[6] A honvédelmi miniszter határozatszám1 számú határozatával (a továbbiakban: másodfokú határozat) a felperes fellebbezését elutasította, és az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Indoklásában kitért arra, hogy a felperes cselekményével megszegte a

helysége területén érvényben lévő közlekedési szabályokat (LAW No.02/L-70 On Road Safety IX.fejezet 227. cikk 227.1.pont), a KFOR SOP 3135 (Traffic Regulation in Kosovo) és a KFOR SOP 4050 (Vehicle Fleet Management) műveleti utasítások egyes szabályait, a Btk. 240.§ (3) bekezdését, és az eset összes körülményének mérlegelését követően megállapítható a közbizalmat veszélyeztető cselekmény elkövetése. Hivatkozása szerint a honvédelmi szervezetek iránti közbizalom fenntartását súlyosan veszélyeztető magatartás nem kompenzálható külföldi missziós szolgálattal, kiemelkedő teljesítménnyel, vagy megbánással, a méltatlansági eljárásban nem vehetők figyelembe enyhítő körülmények.

A felperes keresete és az alperes védírata

[7] A felperes pontosított keresetében a hivatásos szolgálati jogviszonya megszüntetésének jogellenességére hivatkozással kérte a másodfokú határozat megsemmisítését, a kiesett külszolgálati illetményének a jogviszonya megszűnésétől az új jogviszonya létesítéséig – azaz az újbóli hivatásos állományba vétele napjáig – történő visszamenőleges megfizetését, továbbá a joghátrányt okozó károk megtérítését 12 havi illetmény erejéig. Érvelése szerint cselekményével a Magyar Honvédségbe vetett közbizalmat nem veszélyeztette, kárt nem okozott, és megbotránkoztató magatartást sem tanúsított. Vitatta a mérőműszerek hitelességét, emiatt szakértő kirendelését is kérte. Álláspontja szerint szolgálati jogviszonyának megszüntetése az egyenlő bánásmód követelményébe ütközött és a 2020. november 9-i intézkedés alá vonása, valamint a méltatlansági eljárás súlyos eljárási hibáit is kérte értékelni.

[8] Előadta, hogy a tartós külföldi szolgálatra vezénylése alatt a Szolgálatl állományába tartozott, és 2020. december 6-án jogszabálysértően helyezték át az MH parancsnokának rendelkezési állományába. A méltatlansági eljárásra okot adó esemény idején a Hjt. 51. § (6) bekezdése alapján a munkáltatói jogkört vele szemben a Szolgálatl főigazgatója gyakorolhatta, fegyelmi vagy méltatlansági eljárás megindítására is csak neki volt jogköre, de a Hjt. 191. § (2) bekezdésében szereplő, a Szolgálatl állományára vonatkozó külön szabályozás alapján vele szemben csak arra lett volna lehetőség, hogy fegyelmi eljárást rendeljenek el. Hivatkozott továbbá a Hjt. 209.§-a megsértésére.

[9] Az alperes védíratában a felperes keresetének elutasítását kérte. A méltatlanság megállapítása – álláspontja szerint – jogszerű volt, a felperes magatartása önmagában és objektíve is alkalmas volt a közbizalom súlyos veszélyeztetésére. A hadnagy rendfokozatú felperes, mint hivatásos katona 2017. augusztus 20-tól 2021. február 15-ig tartozott a Magyar Honvédség állományába, és mindvégig a Hjt. és a honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 9/2013. (VIII. 12.) HM rendelet (a továbbiakban: HMr1.) személyi hatálya alatt állt. Vele szemben a munkáltatói jogkört 2017. augusztus 20-tól 2018. december 31-ig a Honvéd Vezérkar főnöke, 2019. január 1-től az MH parancsnoka gyakorolta, aki a HMr1. 1. melléklete 8.1. pontjában biztosított jogkörében eljárva elrendelhetette és lefolytathatta a méltatlansági eljárást. A Szolgálatl-hez vezénylést megszüntető és a rendelkezési állományba helyező parancsokkal szemben a felperes szolgálati panaszt nem nyújtott be, ezért azok a perben nem vizsgálhatóak.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[10] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította.

[11] Ítéletét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (továbbiakban: Kp.) 88.§ (1) bekezdés a) pontjára alapította, figyelemmel a Kp. 2.§ (4) bekezdése, 78.§ (1)-(2) bekezdésére, 85.§ (1)-(2) bekezdésére, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 266.§ (1) bekezdésére, Hjt. 3. § (1) bekezdésére, 5.§ (1) bekezdésére, 162.§ (1) bekezdés c) pontjára, 163.§ (2) bekezdés a) pontjára, 51.§ (6) bekezdésére, 191.§ (2) bekezdésére, a HMr1. (1.melléklet) 8.1-es pontjára, a „Katonai Etikai Kódex” közzétételéről, a „Honvédségi Etikai Tanács” létesítéséről és feladatairól szóló 67/2003. (HK. 18.) HM utasítás 1. számú mellékletét képező Katonai Etikai Kódexre (a továbbiakban: Katonai Etikai Kódex), a Kúria Mfv.I.10.397/2008/8., Mfv.II.10.190/2009/3., Mfv.II.10.758/2010/5., Mfv.II.10.857/2010/4., Mfv.I.10.389/2016/4. számú határozatára.

[12] Az elsőfokú bíróság az eljárás keretében rögzítette, hogy a per tárgya a méltatlansági eljárásban hozott első- és másodfokú határozat, illetőleg az azok alapjául fekvő eljárásnak a kereseti kérelem keretei közötti bírósági felülvizsgálata volt, az nem terjedt ki a külföldi intézkedés jogszerűségének felülvizsgálatára.

[13] Megállapította, hogy a felperes rendelkezési állományba kerülését követően az MH parancsnoka járhatott el a HMr1. 1. melléklet 8.1. pontban foglalt hatáskörében. A Hjt. 56.§ (1) bekezdésének és a Szolgálatl katonákra vonatkozó rendelkezéseinek a megsértése nem valósult meg, mert a felperes a méltatlansági eljárás megindulásakor már nem tartozott a Szolgálatl állományába. A Szolgálatl főigazgatója nem kívánt a felperessel szemben fegyelmi eljárást indítani, hanem a felperes vezényletének a megszüntetését javasolta, mely intézkedéssel szemben a felperes jogorvoslattal nem élt.

[14] Az elsőfokú bíróság ügydöntőként értékelte a zéró tolerancia elvének megsértését és a felperes által beismert ittas járművezetést, amelyhez képest a mérőműszer hitelességét, a véralkoholszint pontos ismeretét irrelevánsnak találta, ezért a szakértő kirendelését mellőzte.

[15] Megállapította, hogy az alperesi intézkedés indoka valós és okszerű, a felperes által tanúsított magatartás a közbizalom fenntartásának súlyos veszélyeztetésére alkalmas volt. A teljes alkoholmentesség követelményére tekintettel a felperessel szemben a legsúlyosabb jogkövetkezmény alkalmazása nem volt eltúlzott és aránytalan. A Katonai Etikai Kódex rendelkezéseinek sérelmével is egyetértett.

[16] Az egyenlő bánásmód megsértését nem találta megalapozottnak, mert a felperes nem tudott megjelölni olyan összehasonlítható csoportba tartozó személyt, illetőleg az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 8.§-a szerinti védett tulajdonság fennállását, amelyre figyelemmel érvelése vizsgálható lett volna. A per tárgyára figyelemmel jogilag nem tartotta értelmezhetőnek a védett tulajdonság fennállását.

[17] Az elsőfokú bíróság a jogalap fennállása hiányában mellőzte a kereset összecszerűségének vizsgálatát is. A pertárgy értékét – a döntéséig módosított kereset alapján – 15.024.397 forintban állapította meg, ehhez igazodóan rendelkezett a költségek viseléséről.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[18] A felperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, másodlagosan az ítélet megváltoztatását kérte. Jogszabályhely megjelölése nélkül sérelmezte, hogy a kártérítésre irányuló kereseti kérelmét az elsőfokú bíróság nem merítette ki. Hivatkozott a Hjt. 191. §-a és 209. §-a megsértésére is, mivel fenntartotta azt az álláspontját, hogy az ügyét kizárólag fegyelmi eljárás keretében, és nem méltatlansági eljárásban lehetett volna elbírálni. Hivatkozott ezzel összefüggésben a Hjt. 200. §-ára is, amely alapján alkalmazandó nemzetközi szerződésnek minősül az Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ) által kiadott 2000/47. számú, a KFOR személyzetének helységi státuszáról, kiváltságairól és mentességéről szóló szabálya. Ezek megsértése nemzetközi szerződés – a KFOR által kiadott Egységes Művelti Szabályok egyikének – megsértését jelenti, ami fegyelemsértést, konkrétan a Hjt. 209. § (1) bekezdés a) pontja szerinti nemzetközi műveletre vonatkozóan kiadott, az állomány tagjára is kötelező szabálynak a külföldi szolgálat ideje alatt elkövetett megszegését jelenti.

[19] Továbbra is hivatkozott arra, hogy áthelyezése után az MH parancsnoka hatáskör hiányában nem indíthatott volna eljárást egy, a Szolgálatl állományában elkövetett vélelmezett jogsértés miatt. Amennyiben fegyelmi eljárást indít a munkáltató, úgy figyelembe lehetett volna venni az elért szakmai eredményeit, átlag feletti motivációját, elhivatottságát is.

[20] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte a védiratban felsorakoztatott érvei alapján.

A másodfokú bíróság korábbi döntése

[21] A felperes fellebbezése alapján eljáró Fővárosi Ítéltábla 2022. október 19-én meghozott 3.Kf.700.102/2022/8. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, és a honvédelemért felelős miniszter másodfokú határozatát a Magyar Honvédség parancsnoka elsőfokú határozatára is kiterjedően megsemmisítette; egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a felperes szolgálati jogviszonya jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményei tekintetében új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. Indokolásában rögzítette, hogy miután a felperesre, mint külföldi szolgálatot teljesítőre a Hjt. 200. §-a alapján alkalmazni kell az Egységes Művelti Szabályokat, ezért a külföldi szolgálat alatt megvalósított szabálysértését nem méltatlansági, hanem fegyelmi eljárás lefolytatásával kellett volna elbírálni. A kötelező törvényi előírások mellőzése következtében nem érvényesültek azok a – fegyelmi eljáráshoz kapcsolódó – garanciális szabályok, amelyek az eljárás alá vont személyt a tisztességes eljárás követelménye alapján jogosítják, és a fenytés kiszabása körében figyelembe vehető súlyosító és enyhítő körülmények értékelésére sem került sor. A vonatkozó jogszabályi rendelkezések értelmezésével rámutatott arra, hogy a törvényalkotó imperatív módon, eltérést nem engedve kívánta szabályozni azt, hogy a Hjt. 209.§ tárgyi hatálya alá eső cselekmények esetén csak a fegyelmi eljárás megindítása legyen lehetséges; a Szolgálatl állományából külföldi szolgálatra vezénylés során nemzetközi szabályokba ütköző cselekmény, vagy külföldön elkövetett bármely szabálysértés a fegyelmi eljárás kötelező lefolytatását indokolja, és e cselekmény nem ad alapot a Szolgálatl állományában lévő személyre nem alkalmazható méltatlansági eljárás lefolytatására.

A Kúria felülvizsgálati eljárásban hozott döntése

[22] Az alperes jogerős ítélettel szembeni felülvizsgálati kérelme alapján a Kúria Kfv.III.45.013/2023/8. számú végzésével a Fővárosi Ítéltábla 3.Kf.700.102/2022/8. számú ítéletét hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és újabb határozat hozatalára utasította. A megismételt eljárásban előírta, hogy az alperes köteles becsatolni a felperes cselekményének megítéléséhez szükséges – magyar nyelvre lefordított – dokumentumokat, amelyeket a másodfokú bíróság a Kúria által adott értelmezést alapul véve köteles megvizsgálni, és ennek eredményétől függően dönteni arról, hogy a felperes magatartása, cselekménye mely jogi szabályozót sértett, és az a Hjt. 209. § (1) bekezdésébe vonható olyan körbe tartozik-e, amelyet kizárólag fegyelmi eljárás keretében lehetett volna elbírálni. Iránymutatásában arra is kitért, hogy amennyiben az kerülne megállapításra, hogy a Hjt. 209. § rendelkezései, az abban rögzített feltételek hiányában nem alkalmazhatóak, úgy a fellebbezést arra figyelemmel kell érdemben elbírálni, hogy a felperes a méltatlansági eljárás megindításának időpontjában már nem tartozott a Szolgálat1 állományába.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[23] A felperes a megismételt eljárásban előadott, pontosított fellebbezésében – a Fővárosi Ítéltábla 3.Kf.700.102/2022/8. sorszámú ítéletének [30] bekezdését, illetve a Kúria Kfv.III.45.013/2023/8. sorszámon hozott végzésének [46]-[49] bekezdéseit idézve, azzal egyetértve – kérte a másodfokú határozatnak az elsőfokú határozatra kiterjedő megsemmisítését és a megállapított jogsértés miatt a szolgálati jogviszonya jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményei tekintetében az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását és az alperes perköltségben való marasztalását.

[24] Hivatkozott a Hjt. 191. §, 200. § és 209. §-a megsértésére; fenntartotta, hogy az ügyét kizárólag fegyelmi eljárás keretében és nem méltatlansági eljárásban lehetett volna elbírálni; szolgálati viszonyból eredő kötelezettséget sebezte meg; külföldi szolgálati ideje alatt a Hjt. 200. §-ban foglaltakat megsértette. A fegyelemsértés a Hjt. 209. § (1) bekezdés a) és b) pontja értelmében külföldön, időtartamát tekintve a Hjt. 2. § 40. pontja szerinti külföldi szolgálat ideje alatt történt. A perbeli cselekménnyel a Hjt. 209. § (1) bekezdés a) pontja szerinti a KFOR Egységes Műveleti Szabályok (a továbbiakban: SOP), azaz az állomány tagjára is kötelező nemzetközi műveletre vonatkozóan kiadott szabály külföldi szolgálat ideje alatt elkövetett megsértésével fegyelemsértés valósult meg. Azzal érvelt, hogy a Hjt. 209. § (1) bekezdése nem volt mellőzhető a munkáltatói jogkört gyakorló számára, az a Hjt. 200. §-ban foglaltak megsértése esetén kötelezően alkalmazandó az állomány tagjával szemben, függetlenül attól, hogy a fegyelemsértést elkövető a Szolgálat1 állományába tartozik-e vagy sem. A Hjt. az alperes állításával szemben „diszkrecionális jogkört” nem tartalmaz, amely alapján a munkáltatói jogkört gyakorló felülbírálna vagy eltekinthetne a Hjt. 191. §, 200. § és a 209. §-ban foglalt törvényi rendelkezésektől. Tévesnek tartotta az alperes arra vonatkozó érvelését is, hogy az MH parancsnoka a 2020. december 8-án hatályos HMr1. 1. melléklete 8.1. pontjában biztosított jogkörében eljárva jogszerűen lefolytathatott méltatlansági eljárást. Hivatkozott a fegyelmi eljárás kapcsán a Hjt. 147. § (1) bekezdés f) pontjára, amely alapján a szolgálati rend és fegyelem védelme, az elkövető nevelése, valamint másoknak a fegyelemsértéstől történő visszatartása érdekében szolgálati viszony megszüntetése fenyítés

szabható ki. Meglátása szerint a fegyelmi eljárás szabályai és a Hjt. 209. §-ban foglaltak összhangban állnak. Hivatkozott arra is, hogy az MH parancsnoka által az alkoholfogyasztással összefüggő fegyelemsértések megszorodására tekintettel 2020. májusában, szám6 szám alatt, a KFOR állománya számára is kiadott írásbeli parancs (körlevél) a Hjt. 209.§ (1) bekezdését sérti, mert fegyelmi eljárás helyett méltatlansági eljárás elrendelését írja elő.

[25] A jogi érvelése pontosításaként, az eredeti jogsérelmi állításhoz kapcsolódóan hivatkozott arra, hogy a Hjt. 204. § (4) bekezdése szerint előírt Tájékoztatót a HMr1. 201. § (3) bekezdésének megfelelően írásban megkapta, és arról a 201. § (4) bekezdésének megfelelően 2020. március 31-én írásban nyilatkozatot tett. Mindezt a megismételt másodfokú eljárásban csatolta. Ebből kiemelte, hogy köteles volt betartani a külföldi szolgálattal kapcsolatos, rá vonatkozó szabályokat, így a magyar jogszabályok mellett a misszióra vonatkozó nemzetközi megállapodásokat, a külföldi szolgálat során a nemzetközi jognak a fegyveres összeütközésekre vonatkozó szabályait, a nemzetközi szervezet által kiadott szabályzatokat, a fogadó országnak a külföldi fegyveres erők tagjaira is vonatkozó előírásait, az adott nemzetközi missziót működtető nemzetközi szervezet által kiadott Egységes Műveleti Szabályokat és a békefenntartó erőkre vonatkozó egyéb szabályokat. Hivatkozott továbbá a Tájékoztatóban is megjelölt a béketámogató műveletek keretében teljesített külföldi szolgálat ellátása során felmerült fegyelmi kérdésekkel kapcsolatos különös szabályokról szóló 14/2006. (IV.20.) HM rendelet (a továbbiakban: HMr2.) előírásaira, többek között annak az 1. § (1) és (2) bekezdésére, 2. § a) - d) pontjaira, 3. § (2) bekezdésre. A HMr2. rendelkezései alapján a hazai jogszabályok megsértése mellett az adott nemzetközi missziót működtető nemzetközi szervezet által kiadott Egységes Műveleti Szabályok (Standard Operation Procedures, a továbbiakban: SOP) előírásainak, valamint a munkaköri leírásokban foglaltaknak megsértése fegyelmi felelősségre vonás alapjául szolgál. E szabályozás alapján is azzal érvelt, hogy miután perbeli cselekményével a Hjt. 200. §-ban foglalt, nemzetközi szervezet által nemzetközi műveletre kiadott, rá nézve is kötelező Egységes Műveleti Szabályt sértett meg, cselekményét elbírálni kizárólag a Hjt. 209. § (1) bekezdésének a) pontjában foglaltak alapján fegyelmi eljárás keretében lehetett volna, függetlenül attól, hogy a fegyelemsértés maga szabálysértés vagy bűncselekmény kategóriába esik-e. A Kúria végzésére ([53] pont) utalva kiemelte, hogy a Hjt. 209. § (1) bekezdésében meghatározott szabály törvényi rendelkezés, így nem merülhet fel az alperes által felvetett azon kérdés, hogy a nemzetközi műveletre vonatkozóan kiadott, az állomány tagjára is kötelező szabály, avagy a Btk. áll-e magasabb szinten a jogforrási hierarchiában.

[26] Kifejezetten hivatkozott arra, hogy a KFOR SOP 3135 számú Egységes Műveleti Szabályzat 1. pontja alapján a KFOR, mint a nemzetközi missziót működtető nemzetközi szervezet által nemzetközi műveletre kiadott, a Hjt. 200. §-ban is rögzített Egységes Műveleti Szabályzat, amely reá nézve is kötelező szabály, amelynek megsértése kimeríti a Hjt. 209. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltakat; a KFOR SOP 3135 5. pont c) alpontját, és a KFOR SOP 4050 számú Egységes Műveleti Szabályzat 11. pont a) alpontját sértette meg a cselekményével.

[27] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte annak helyes indokainál fogva, fenntartva a védiratban felsorakoztatott, és a korábbi eljárásokban eladott érveit, perköltségét költségjegyzéken felszámította. Részletesen hivatkozott a méltatlansági eljárás joggyakorlatára, összefoglalta, hogy olvasatában mi a pertárgy szerinti tényállás és a felperessel szemben elrendelt és lefolytatott méltatlansági eljárást ismételten részletezte.

[28] Okiratokkal igazolt tényként hivatkozott arra, hogy a felperes méltatlanságát megalapozó cselekmény elkövetésekor a Magyar Honvédség rendelkezési állományába tartozott, hiszen 2018. szeptember 1-jétől rendelkezési állományból vezényelt főtisztként teljesített szolgálatot, és 2020. szeptember 7-től rendelkezési állományból vezényelték az Parancsnokság1 helység1 Részlegére, különleges ügynök egyéni beosztásba. Rámutatott arra, hogy a felek között nem képezte vita tárgyát az, hogy 2020. november 9-én a felperes cselekményével megszegte a helység1 területén érvényben lévő közlekedési szabályokat tartalmazó LAW NO. 02/L/70 On Road Traffic Safety IX. fejezet 227. cikkének 1. pontjában, valamint a KFOR SOP (Standard Operating Process) 3135 (Traffic Regulation in Kosovo) 5. c) pontjában foglaltakat.

[29] Megismételte, hogy az ügynevezett „legerősebb” munkáltatói jogkört gyakorló MH parancsnoka az akkor hatályos HMrl. 1. melléklet 8.1. pontjában biztosított diszkrecionális jogkörében eljárva a Magyar Honvédség állományába tartozó felperessel szemben a Hjt. 163.§ (2) bekezdés a) pontja szerinti határozatban elrendelhetette és lefolytathatta a méltatlansági eljárást, és megállapíthatta a felperes méltatlanságát, mivel a felperes 2020. november 9-i cselekménye a Hjt.172. § (1) bekezdés c) pontjába ütközött, objektíve alkalmas volt arra, hogy a közbizalom fenntartását súlyosan veszélyeztesse; eljárása nem ütközött sem a Hjt. 209. § (1) bekezdésébe, sem a Hjt. 191. § (2) bekezdés első fordulatóba. Álláspontja szerint kizárólag abban az esetben lehetett volna a felperes cselekményét fegyelmi eljárásban elbírálni, ha a Hjt. 209. § (1) bekezdés a)-b) pontjainak valamelyikét szegte volna meg, és ezen kívül semmi egyéb normát. A Hjt. általános szabálya – azaz a Hjt. 145. § (1) bekezdése – alapján azért nem rendelt el a felperessel szemben fegyelmi eljárást, mivel annak feltételei esetében nem álltak fenn, hiszen az ittas gépjárművezetés ténye nem a szolgálati viszonyból eredő kötelezettség szándékos vagy gondatlan megszegése, hanem közvérdra üldözendő cselekmény, emellett a Hjt. 148. § (1) bekezdése sem a perbeli esetre alkalmazandó szabály. A Hjt. 191. § (2) bekezdés első fordulóta – azaz a méltatlansági eljárás elrendelésének és lefolytatásának tilalma – sem alkalmazható, mivel a felperes a méltatlansági eljárás elrendelésekor, 2020. december 8-án már nem volt a Szolgálat1-hez vezényelve. A Hjt. 163.§-hoz fűzött jogi indokolásra kitérve hivatkozott arra, hogy a Szolgálat1 hivatásos állományú tagjára a kifogástalan életvitel követelménye az irányadó, azonban felperes repatriálása, vezénylésének megszüntetése és rendelkezési állományba helyezése, valamint a Szolgálat1 állományból történő vezénylésének a megszüntetése is megtörtént, így a méltatlansági eljárás minden további nélkül fogadosítható volt. Ismét hivatkozott az MH parancsnokának 2020. május 29-én kelt, szám6 számú körlevele (védirat A/14. számú melléklet) alapján arra, hogy alkoholfogyasztás esetén a „zéro tolerancia” elve alapján fokozott szigorral kellett eljárni és a méltatlansági eljárást kötelezően le kellett folytatni.

[30] Érvelése szerint a Hjt. 209. § (1) bekezdés a)-b) pontjai nem voltak kötelezően alkalmazandó rendelkezések, mivel a felperes cselekménye közvérdra üldözendő. Hangsúlyozta, hogy a Hjt. 209. § (1) bekezdés a) pontját legfeljebb akkor lehetne esetlegesen alkalmazni, ha a felperes a külföldi szolgálat ideje alatt elkövetett cselekményével semmi egyebet nem sértett volna meg, csak a nemzetközi műveletre vonatkozóan kiadott, az állomány tagjára is kötelező szabályt. Mivel jelen esetben a Btk. szabályainak megsértése is felmerült, és a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) alapján a Btk. magasabb szintű jogszabály a jogforrási hierarchiában, mint a nemzetközi műveletre vonatkozóan kiadott szabály, ez utóbbi nem ronthatja le a törvényi szintű szabályt. A Hjt. 209. § (1) bekezdés b) pontjának alkalmazása pedig amiatt nem merülhet fel, mivel az ittas gépjárművezetés nem szabálysértési kategória, hanem egyértelműen a büntetőjog által szankcionálendő.

[31] A megismételt másodfokú eljárásban becsatolta a Fővárosi Törvényszék a 2023. november 7. napján kelt 42.Kb.26/2023/26-I. sorszámú nem jogerős ítéletét, amely a felperes bűnösségét a Btk. 236. § (1) bekezdés szerinti ittas állapotban elkövetett járművezetés vétségében megállapította, és 300.000 forint pénzbüntetésre, 2 évi közúti járművezetéstől eltiltásra, valamint lefokozásra ítélte. Erre alapítva hivatkozott arra, hogy a jelen pert kötelezően megelőző kétfokú eljárásban a felperessel szemben a Magyar Honvédség parancsnoka a 2020. december 8. napján kelt szám7Peres Nyt. számú határozatával elrendelt méltatlansági eljárás alapjául a Btk. 236. § (1) bekezdésébe ütköző járművezetés ittas állapotban vétségének megalapozott gyanúja miatti büntetőeljárásra való hivatkozás szolgált.

[32] Megjegyezte, hogy a megismételt eljárásban a felperes nyilatkozta jelentős részében a Kp. 100. (3) bekezdésébe ütközik.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[33] A fellebbezés alapos.

[34] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján, a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta felül, figyelemmel a Kúria megismételt eljárásra adott iránymutatására, az ügyet a felek kérelmére tárgyaláson bírálta el.

[35] Mindenekelőtt rögzítendő, hogy jelen másodfokú eljárásra a Kúria felülvizsgálati eljárásban hozott végzése adott alapot és a megismételt eljárásra a Kúria a fent hivatkozott végzésével iránymutatást adott. A másodfokú bíróságnak ennek betartásával kellett eljárnia, tehát csak arra nézve vizsgálódhatott és hozhatott döntést, amire nézve a Kúria utasította (K-KJ-2022-1346 szám alatt közzétett Kfv.V.37.625/2022/8.), megfelelő figyelemmel kellett lennie továbbá arra, hogy a Kúria a megismételt eljárásra utasító végzésében mely jogkérdésekben döntött végleges jelleggel, mihez társul anyagi jogerőhatás.

[36] A Kúria korábbi végzésében leszögezte, hogy a perben egyik fél által sem volt vitatott az, hogy a Szolgálatl állományában vezényléssel hivatásos katonai szolgálatot teljesítő felperest az MH parancsnoka 2020. szeptember 7-től 2021. március 31-ig külföldi szolgálatra vezényelte. Ebből az következik, hogy külföldi szolgálatteljesítése idején a felperest a Szolgálatl állományába tartozónak kellett tekinteni, így – a Hjt. 194. § (1) bekezdés alapján – vonatkoztak rá a Hjt. XVI. fejezetének a Szolgálatl hivatásos állományú tagjaira vonatkozó külön szabályai. Emellett a felperes szolgálatellátása speciális volt abból a szempontból is, hogy arra külföldön került sor, emiatt esetében alkalmazandóak voltak a Hjt. XVII. fejezetének a külföldi szolgálatot teljesítőkre vonatkozó külön rendelkezései is (a Kúria végzése, [45] bekezdés). A Hjt. 209. § (1) bekezdése egyértelmű rendelkezést tartalmaz arra nézve, hogy a külföldi szolgálat teljesítésének ideje alatt az a) és b) pontokban meghatározott szabályok megsértése esetére kötelező jelleggel fegyelmi eljárást kell indítani, ebben a körben a munkáltatónak a fegyelmi eljárás megindítására nincs mérlegelési lehetősége. A Kúria

megállapítása szerint a másodfokú bíróság helytállóan vonta le azt a következtetést, hogy a Hjt. 209. § (1) bekezdése a fegyelmi felelősség általános szabályozásán túlmutató speciális rendelkezés, és az abban meghatározott feltételek fennállása esetén a hivatásos állomány külföldi szolgálatot teljesítő tagját kizárólag fegyelmi eljárásban lehet felelősségre vonni. Amennyiben tehát a hivatásos állomány tagja a külföldi szolgálat teljesítése során olyan cselekményt követ el – vagy mulaszt –, amely a nemzetközi műveletre vonatkozóan kiadott, az állomány tagjára is kötelező szabálynak a megsértését eredményezi, illetve külföldi szolgálati ideje alatt külföldön elkövetett bármely szabálysértést jelent, a munkáltató e cselekményt fegyelmi eljárás keretében köteles elbírálni, ha azt nemzetközi szerződés lehetővé teszi. Ezért ilyen esetben méltatlansági eljárás akkor sem indítható, ha annak egyébként más akadálya nincs, azaz e szabály attól függetlenül alkalmazandó, hogy a hivatásos állomány tagja a Szolgálat1 állományába tartozik-e, vagy sem. Helyesen állapította meg a másodfokú bíróság azt is, hogy a Hjt. 209. § (1) bekezdése egyfajta sajátos tárgyi hatályt fogalmaz meg, és emiatt az abban meghatározott cselekmények megvalósulása esetében nincs helye méltatlansági eljárás elrendelésének, még akkor sem, ha a külföldi szolgálatteljesítés ténye már nem állt fenn. Ezért amennyiben az alperes a felperes külföldi szolgálatteljesítése során elkövetett cselekménye miatt látta indokoltnak a méltatlansági eljárás lefolytatását, nem lett volna mellőzhető annak vizsgálata, hogy maga a cselekmény a Hjt. 209. § (1) bekezdés a) illetve b) pontjába tartozónak minősül-e, mivel az ilyen cselekmények miatti felelősségre vonás – a sajátos tárgyi hatály miatt – kizárólag fegyelmi eljárás keretében lehetséges (a Kúria korábbi végzése [48]-[50] bekezdés).

[37] Ebben a körben a Kúria rámutatott arra is, hogy az alperes a védírata mellékleteként A/11. szám alatt becsatolt angol nyelvű irat (LAW. NO. 02/L-70 On Road Safety 227. cikkelyét tartalmazta) értékelése a teljes szöveg – vagy legalább a főbb rendelkezések – ismerete és magyar nyelvű fordítása hiányában nem volt lehetséges. Ezen felül a KFOR SOP 3135-ös és a KFOR SOP 4050-es számú műveleti utasítások szabályai sem álltak a per iratanyagában rendelkezésre, így nem volt tisztázható az sem, hogy ezek milyen személyi körre milyen szabályokat tartalmaznak, és milyen a viszonyulásuk a LAW. NO. 02/L-70 On Road Safety szabályaihoz, azok beletartoznak-e a Hjt. 200. §-ában felsorolt szabályozókba, és azok megszegése a Hjt. 209. § a) vagy b) pontjainak a sérelmét eredményezik-e. Mivel a perben e lényeges iratok nem álltak rendelkezésre, a másodfokú bíróság sem foglalhatott megalapozottan állást a Hjt. 209. § (1) bekezdésének alkalmazhatóságáról (a Kúria korábbi végzése [54] bekezdés).

[38] A megismételt eljárásban iránymutatásul ezért előírta, hogy az alperes köteles becsatolni a felperes cselekményének megítéléséhez szükséges – magyar nyelvű lefordított – dokumentumokat, amelyeket a másodfokú bíróság a fenti értelmezést alapul véve köteles megvizsgálni, és ennek eredményétől függően tud megalapozottan dönteni arról, hogy a felperes magatartása, cselekménye mely jogi szabályozót sértett, és az a Hjt. 209. § (1) bekezdésébe vonható olyan körbe tartozik-e, amelyet kizárólag fegyelmi eljárás keretében lehetett volna elbírálni. Amennyiben a fentebb leírt vizsgálódást követően az kerülne megállapításra, hogy a felperessel szemben a Hjt. 209. § rendelkezései, az abban rögzített feltételek hiányában nem alkalmazhatóak, úgy a fellebbezést arra figyelemmel kell érdemben elbírálni, hogy a felperes a méltatlansági eljárás megindításának időpontjában már nem tartozott a Szolgálat1 állományába (a Kúria korábbi végzése [58] bekezdés).

[39] A Fővárosi Ítéltábla a megismételt eljárásban az alperes felhívásra becsatolt angol nyelvű okiratokat és azok egyszerű magyar fordításait vizsgálva megállapította, hogy a KFOR SOP 3135: TRAFFIC REGULATION IN KOSOVO, KFOR SOP 4050: VEHICLE

FLEET MANAGEMENT, LAW NO. 02/L-70 On Road Traffic Safety rendelkezései a felperesre, mint a perbeli időszakban az Parancsnokság1 helység1 Részlegére vezényelt katonára kötelező rendelkezéseket tartalmaz. Az SOP 3135 közlekedési szabályzat a Bevezetés rendelkezésében rögzíti, hogy azt a KFOR katonai és polgári személyi állományára kell alkalmazni; az SOP 4050 a KFOR flottába tartozó gépjárművek kezelésének szabályit rögzíti, amely a KFOR Parancsnokságon túl valamennyi olyan egységre vonatkozik, amelyek KFOR flottába tartozó gépjárművet használnak. A LAW. NO. 02/L-70 On Road Traffic Safety törvényi rendelkezései mások mellett helység1 területén a közúti forgalom résztvevőinek és egyéb jogalanyainak közlekedési magatartását szabályozza. Az alperes egyébként a 3. sorszám alatti előkészítő iratában maga nem vitatta, hogy a felperes cselekményével megszegte a helység1 területén érvényben lévő közlekedési szabályokat tartalmazó LAW NO. 02/L-70 On Road Traffic Safety IX. fejezet, 227. cikkének, 227.1 pontjában, valamint a KFOR SOP 3135 5. pont c) alpontjában foglaltakat.

[40] Mindezekon felül a megismételt másodfokú eljárásban csatolt iratok ismeretében a felperes által utóbb csatolt Tájékoztatót és az abban rögzített HMr2-re való hivatkozást a Kp. 100.§ (4) bekezdése alapján a Fővárosi Ítéltábla elfogadta, és azt értékelése körébe vonta. A HMr2-re egyébként sem értelmezhető a 100. § (3)-(4) bekezdés, mivel egy, az értékelt cselekmény, illetve a támadott közigazgatási cselekmények idején is hatályos, alkalmazandó jogot jelenti.

[41] A másodfokú bíróság a megismételt eljárásban a tényállást a peradatok alapján szükségesnek tartotta tovább-pontosítani azzal, hogy a Hjt. 204.§ (4) bekezdése szerint 2020. március 31-én a felperes kiutazását megelőzően a munkáltató írásban tájékoztatást nyújtott a külföldi szolgálattal együtt járó sajátos kötelezettségekről és kapcsolódó juttatásokról, továbbá ezek teljesítéséhez és igénybeviteléhez kapcsolódó feltételekről (Tájékoztató); az szám2 számú titkosított meghallgatási jegyzőkönyve alapján -, amelyről 2020. november 11-én Kontingens jogásza szám3.számon feljegyzést készített - rögzítette, hogy a felperes cselekményével megszegte a helység1 területén érvényben lévő közlekedési szabályokat (KFOR SOP 3135, KFOR SOP 4050). Az elsőfokú és a másodfokú határozatban is rögzítették, hogy a felperes cselekményével a nemzetközi normák jogszabályhelyeinek megjelölésével megszegte a helység1 területén érvényben lévő szabályokat. Ez ténykérdés, amelyen az alperesnek a megismételt fellebbezési eljárásban előadott érvelése sem változtat, miszerint a közvérdra üldözendő cselekménynek (utóbb megállapítottan bűncselekménynek, vétség) lett volna csak jelentősége, arra tekintettel választották ki a méltatlanság jogintézményét és az alkalmazandó eljárásrendet.

[42] A Hjt. 204.§ (4) bekezdése körében nyújtott Tájékoztatóban rögzítettek szerint a felperes köteles betartani a külföldi szolgálattal kapcsolatos, rá vonatkozó szabályokat, így különösen a magyar jogszabályokat, a misszióra vonatkozó nemzetközi megállapodások szabályait, ideértve azt, hogy a külföldi szolgálat során a nemzetközi jognak a fegyveres összeütközésekre vonatkozó szabályait, a nemzetközi szervezet által kiadott szabályzatokat, a fogadó országnak a külföldi fegyveres erők tagjaira is vonatkozó előírásait, az adott nemzetközi missziót működtető nemzetközi szervezet által kiadott Egységes Műveleti Szabályokat és a békefenntartó erőkre vonatkozó egyéb szabályokat megfelelően kell alkalmazni, a misszió települése szerinti ország és a felkészítéssel és ki- és visszautazással

érintett más országok rá vonatkozó szabályait is. A Tájékoztató alapján is látható, hogy a felperes speciális helyzetbe került, miszerint adott cselekménye(i), így a perben érintett is, több jogi rendelkezés tárgyi hatálya alá esik párhuzamosan, amelyek a Hjt. 209. § (1) bekezdés alkalmazása szempontjából nem versengenek egymással, a párhuzamos minősülés lehetősége miatt viszont indokolt a Hjt. 209. § (1) bekezdésének speciális tárgyi hatályt tulajdonítani, és a fegyelmi eljárásban vizsgálódást, értékelést előírni.

[43] A KFOR SOP 3135 5. pont c) alpont szerint a KFOR-ban „zéró tolerancia” érvényes az alkohol vagy kábító hatású anyag hatása alatt történő gépjárművezetésre. Szigorúan tilos bármilyen vény nélkül kapható szert, kábítószer vagy alkoholt fogyasztani legalább 8 órával a vezetés előtt. A gépjárművezetőknek óvatossággal kell eljárnia olyan vényköteles gyógyszer hatása során is, amely álmoságot okozhat. Minden KFOR gépjárművezető azonnal jelenteni köteles a Nemzetközi Katonai Rendész/Katonai Rendész felé, ha annak gyanúja áll fenn, hogy egy másik gépjárművezető kábítószer és/vagy alkohol hatása alatt áll.

[44] A KFOR SOP 4050 11. pont a) alpont alapján KFOR gépjárművezető semmilyen körülmények között nem vezethet KFOR gépjárművel alkohol vagy drog befolyása alatt.

[45] A LAW NO. 02/L-70 On Road Traffic Safety IX. fejezet, 227. cikkének, 227.1 pontja szerint tilos a gépjárművel közúti forgalomban részt venni, ha gépjárművezető alkohol hatása alatt áll és a vérének alkoholtartalma a 0,5 gr/l (mg/ml) mennyiséget meghaladja.

[46] A pontosított tényállás alapján a felperes fellebbezési érvelését a Fővárosi Ítéltábla a következők szerint megalapozottnak találta: Helyesen hivatkozott a Hjt. 209.§ (1) bekezdés a) pont megsértésére, mert a méltatlansági eljárásban nem lehetett elbírálni a LAW NO. 02/L-70 On Road Traffic Safety IX. fejezet, 227. cikkének, 227.1 pontjában, valamint a KFOR SOP 3135 5. pont c) alpontjában, valamint a KFOR SOP 4050 11. pont a) alpontban foglaltak felperes általi megsértését, a külföldi szolgálata alatt elkövetett ittas járművezetés a fegyelmi eljárásra adott alapot.

[47] A nem vitatott tényállás alapján a felperes 2020. november 9-én megvalósított ittas járművezetéssel megszegte a helységi területén érvényben lévő közlekedési szabályokat tartalmazó szabályozásban foglaltakat, az alperes hivatkozott a zéró tolerancia (magyar jogban szabályozott) külföldön is érvényesülő elvére, a külföldi műveleti utasítások szabályai megsértésére. A felperes a kifogásolt cselekmény időpontjában a Hjt. 209.§ (1) bekezdésének személyi hatálya alatt állt, mert a Szolgálat1 állományból külföldre vezényelt hivatásos állományú személynek minősült, függetlenül attól, hogy a Szolgálat1 jogállás vezénylések eredménye.

[48] Az alperes nem vette figyelembe, hogy a külföldi szolgálatot teljesítőkre a Hjt. 200.§-a alapján a nemzetközi szerződések, a nemzetközi megállapodásokat, a nemzetközi szervezet által kiadott szabályzatokat, a fogadó országnak a külföldi fegyveres erők tagjaira is vonatkozó előírásait, az adott nemzetközi missziót működtető nemzetközi szervezet által kiadott Egységes Műveleti Szabályokat (SOP) is alkalmazni kell és mivel a felperes külföldi szolgálatteljesítése során elkövetett cselekménye miatt látta indokoltnak a méltatlansági eljárás lefolytatását, elmulasztotta annak vizsgálatát, hogy a felperes cselekménye a Hjt. 209. § (1) bekezdés a) illetve b) pontjába tartozónak minősül-e, hiszen az ilyen cselekmények

miatti felelősségre vonás – mint ahogy arra a Kúria is rámutatott és megerősített – a sajátos tárgyi hatály miatt kizárólag fegyelmi eljárás keretében lehetséges.

[49] A Hjt. 209.§ (1) bekezdés a)-b) pontja szerint fegyelmi eljárás keretében kell elbírálni az állomány tagja által nemzetközi műveletre vonatkozóan kiadott, az állomány tagjára is kötelező szabálynak a külföldi szolgálat ideje alatt elkövetett megsértését, és külföldi szolgálati ideje alatt külföldön elkövetett bármely szabálysértést, ha annak elbírálását nemzetközi szerződés lehetővé teszi.

[50] A Hjt. 209.§ (1) bekezdés a) pontja alá esett a felperes 2020. november 9-i magatartása, mert az ittas járművezetéssel megszegte a Hjt. 200.§-a körébe eső, a munkáltató Tájékoztatója alapján a külföldi szolgálat alatt rá nézve kötelező LAW NO. 02/L-70 On Road Traffic Safety IX. fejezet, 227. cikkének, 227.1 pontját, az Egységes Műveleti Szabályok közül a KFOR SOP 3135 5. pont c) alpontját és a KFOR SOP 4050 11. pont a) alpontját egyaránt. Annak ellenére, hogy a felperessel szembeni méltatlansági eljárást elrendelő szám7Peres Nyt. számú határozatban a felperes cselekményét alkalmasnak találta a Btk. 236.§ (1) bekezdésébe ütköző ittas állapotban elkövetett járművezetés vétsége gyanújának megállapítására is; a méltatlanság megállapításáról rendelkező első-és másodfokú határozatok az ittas járművezetés kapcsán a magyar Btk. szerinti ittas járművezetés törvényi tényállásának rögzítése mellett a fenti nemzetközi normák, egységes műveleti szabályok megsértését is rögzítették (a határozatok indokolásából kiolvasható, tényként figyelembe vehető), és erre alapítva döntöttek a felperes méltatlanságáról. Erre tekintettel nem volt jelentősége az alperes által utóbb csatolt bűncselekmény elkövetését és a felperes bűnösségét megállapító ítéletnek sem.

[51] A Hjt. 209.§-a helyes értelmezése alapján ismét hangsúlyozza a Fővárosi Ítéltábla, hogy a felperes cselekményét nem méltatlansági, hanem fegyelmi eljárás lefolytatásával kellett volna elbírálni, a fegyelmi felelősségre vonásra a törvény rendelkezése alapján elsősorban külföldön amennyiben az nem lehetséges a vezénylés megszüntetésével Magyarországon kerülhetett volna sor. Tévesen állította az alperes, hogy csak és kizárólag akkor lehetett volna fegyelmi eljárásban elbírálni a perbeli tényállás szerinti cselekményét, illetve magaratását, ha kifejezetten és csakis a Hjt. 209. (1) bekezdés a)-b) pontjainak valamelyikét szegte volna meg és semmi egyéb normát. Érvelését arra vonatkozóan, hogy a felperes magatartása egyben más, ittas gépjárművezetés vétsége [Btk. 236. (1) bekezdése] törvényi tényállását is kimeríti, ezért minden további nélkül lefolytatható volt a méltatlansági eljárás és érdemben vizsgálható volt a méltatlanság megállapíthatósága, a másodfokú bíróság nem fogadta el. Az alperes arra is utalt, hogy a fegyelmi eljárás nem volt kizárólagos módja a felperes ittas vezetés miatti felelősségre vonásának.

[52] A Fővárosi Ítéltábla ugyanakkor visszautal a Kúria végzésében foglalt azon megállapításra, miszerint „...[a]mennyiben tehát a hivatásos állomány tagja a külföldi szolgálat teljesítése során olyan cselekményt követ el – vagy mulaszt –, amely a nemzetközi műveletre vonatkozóan kiadott, az állomány tagjára is kötelező szabálynak a megsértését eredményezi, illetve külföldi szolgálati ideje alatt külföldön elkövetett bármely szabálysértést jelent, a munkáltató e cselekményt fegyelmi eljárás keretében köteles elbírálni, ha azt nemzetközi szerződés lehetővé teszi. Ezért ilyen esetben méltatlansági eljárás akkor sem

indítható, ha annak egyébként más akadálya nincs, azaz e szabály attól függetlenül alkalmazandó, hogy a hivatásos állomány tagja a Szolgálatl állományába tartozik-e, vagy sem. Helyesen állapította meg a másodfokú bíróság azt is, hogy a Hjt. 209. § (1) bekezdése egyfajta sajátos tárgyi hatályt fogalmaz meg, és emiatt az abban meghatározott cselekmények megvalósulása esetében nincs helye méltatlansági eljárás elrendelésének, még akkor sem, ha a külföldi szolgálatteljesítés ténye már nem állt fenn. Ezért amennyiben az alperes a felperes külföldi szolgálatteljesítése során elkövetett cselekménye miatt látta indokoltnak a méltatlansági eljárás lefolytatását, nem lett volna mellőzhető annak vizsgálata, hogy maga a cselekmény a Hjt. 209. § (1) bekezdés a) illetve b) pontjába tartozónak minősül-e, mivel az ilyen cselekmények miatti felelősségre vonás – a sajátos tárgyi hatály miatt – kizárólag fegyelmi eljárás keretében lehetséges.” ([49]-[50]).

[53] A Hjt. 209.§ (1) bekezdés a) pontjának hatálya alá eső nemzetközi műveletekre vonatkozó joganyag megsértése olyan speciális vizsgálati tárgy, aminek a vonatkozásában még a méltatlanság megalapozására alkalmas tényállások pusztán lehetősége is kétséges, ahogy annak egy egyszerűbb eljárásrendben való megfelelő kivizsgálása, megítélhetőség is. Látni kell a megítélendő cselekmények specialitását abban is, hogy annak körében felmerülő aktív és passzív cselekményeket a fegyelmi eljárás alá vont idegen környezetben (nyelvi közeg, teljesen más kultúra stb.), a hazai szabályozás mellett/helyett alkalmazandó eltérő jogi/szabályozói előírások alkalmazásával, betartásával valósíthatják meg. Olyan személy esetén pedig, mint a felperes, aki különleges ügynöki feladatokat látott el, adott esetben a kifogásolt cselekményt titkos művelet során tanúsíthatta, amivel összefüggésben felmerül a titoktartás, s ezzel összefüggésben a védekezés lehetőségének (ön)korlátozása közérdekből. E körülmény külön is megerősíti, hogy a törvényalkotó imperatív módon, eltérést nem engedően kívánta szabályozni azt, hogy csak a fegyelmi eljárás engedett a Hjt. 209.§ tárgyi hatálya alá eső cselekményekre. A Hjt. 209.§ (1) bekezdés a)-b) pontja komplex, világos és eltérést nem engedő. Ezt erősíti a másodfokú bíróság álláspontja szerint az e §-hoz fűzött korabeli előterjesztői indoklás is, miszerint „A külföldi szolgálat alatt, kiemelten a műveleti területen elkövetett fegyelemsértések tekintetében olyan szabályok megállapítása indokolt, amelyek lehetővé teszik a külföldi körülményekhez illeszkedő elbírálást. A törvény erre figyelemmel különös szabályozást határoz meg többek között az elévülésre, fenyítésként pedig pénzbírság kiszabását is lehetővé teszi. ... A törvény szerint fegyelmi eljárásban kell elbírálni ...kötelező szabálynak a külföldi szolgálat alatt elkövetett megsértését, valamint a külföldi szolgálat ideje alatt külföldön elkövetett szabálysértést, ha annak elbírálását nemzetközi szerződés lehetővé teszi.” (ld. <https://www.parlament.hu/irom39/09234/09234.pdf>). A jogalkotó egységesen döntött az alkalmazható eljárásrendről, figyelemmel a vizsgálat lehetséges speciális tárgyaira is: ugyanis maga a törvény utal a 209.§ (1) bekezdés b) pontjában arra, hogy még az egyszerűbb megítélésű szabálysértés tekintetében is fennállhat kollízió, nemzetközi jog (szerződés) alkalmazása merül fel, érintett lehet büntető joghatóság kérdése stb. Noha a perbeli esetben a Hjt. 209. § (1) bekezdés a) pont volt releváns, amely nem utal a nemzetközi szerződés általi elbíráltatóság, a megengedhetőség feltételére, a két bekezdés megítélésre egységes kell legyen a Kúria által is megerősített speciális tárgyi hatály, annak érvényre jutása szempontjából. A több alkalmazható jog, a többes minősülés lehetősége az az, ami komplexebb jogalkalmazást, s ezért az álláspontok ütköztetésére is alkalmas fegyelmi eljárást indokolja.

[54] A másodfokú bíróság ehhez kapcsolódóan azt is kiemeli, hogy a felperes helyesen hivatkozott arra, hogy a HMr2. ugyan még a Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról szóló 2001. évi XCV. törvény (a továbbiakban: régi Hjt.) felhatalmazása alapján született, azonban a Hjt. perbeli esetre vonatkozó szabályozása alatt is hatályos jogszabály, amely szabályozásnak a bevezetésben rögzítetten éppen az a célja, hogy a magyar katonák kedvező külföldi megítélését, illetve a katonai fegyelem fenntartását elősegítse. A HMr2. 3.§ (2) bekezdése szerint a külföldi szolgálat teljesítése során a hazai jogszabályoknak és állami irányítás egyéb jogi eszközeinek megsértése mellett a vonatkozó nemzetközi megállapodásoknak a külföldi szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezéseinek, a fogadó országnak a külföldi fegyveres erők tagjaira vonatkozó szabályainak, az adott nemzetközi missziót működtető nemzetközi szervezet által kiadott Egységes Műveleti Szabályok (Standard Operation Procedures, a továbbiakban: SOP) előírásainak, valamint a munkaköri leírásokban foglaltaknak megsértése fegyelmi felelősségre vonás alapjául szolgál. A felperes vezénylese megszüntetésére azonban nem fegyelmi eljárás lefolytatása érdekében került sor, a felperes fegyelmi felelősségrevonását a munkáltató és Szolgálat1 főigazgatója, illetve a külföldi szolgálati előjárója sem kezdeményezte. A kötelező törvényi előírások mellőzése következtében így valóban nem érvényesültek azon a fegyelmi eljáráshoz kapcsolódó garanciális szabályok, amelyek az eljárás alá vont személyt a tisztességes eljárás követelménye alapján jogosítják, és a fegyelemsértés esetén a fenyítés kiszabása körében figyelembe veendő súlyosító és enyhítő körülmények értékelésére sem került sor.

[55] A fentiekkel szemben az alperes nem hivatkozhatott arra alappal, hogy a munkáltató által 2020. májusban kiadott körlevél alapján a zéró tolerancia követelményét megsértő állomány tagjaival szemben méltatlansági eljárás keretében jár el: mindez a fenti törvényi és rendeleti szabályokkal mellett nem elfogadható.

[56] A jogszabálysértően elrendelt és lefolytatott méltatlansági eljárás alapján jogellenesen került sor a felperes hivatásos szolgálati jogviszonya megszüntetésére.

[57] A kifejtettek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109.§ (2) bekezdése, 110.§ (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta és a méltatlanság megállapítására vonatkozó határozatokat megsemmisítette, ezt meghaladó részben a törvényszék ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozathozatalra utasította a szolgálati jogviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményei tekintetében.

[58] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasító döntésében kitért arra, hogy jogalap hiányában a kereset összecszerűsége vizsgálatát mellőzte, ezért a megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak a jogellenesen megszüntetett közszolgálati jogviszony jogkövetkezményeiről (összecszerűség) kell határoznia.

[59] A másodfokú bíróság ugyanakkor rámutat arra is, hogy a felperes sérelemdíj iránti igényét fellebbezésében, mint új jogcímet jelölte meg, azt az elsőfokú eljárásban nem érvényesítette. A sérelemdíj fellebbezésben való előterjesztése azonban a Hjt. 186.§ (1) bekezdés a) pontja alapján a keresetindítási határidőn túli és a Kp. 100.§ (3) bekezdésébe ütközően már nem érvényesíthető. Az elsőfokú bíróság sérelemdíj igénnyel kapcsolatos mulasztása tehát nem állt fent, ekörben a törvényszéket mulasztás nem terheli, az új eljárásban a határidőn túli érvényesítés is ítélt dolog.

[60] A felperes és az alperes a másodfokú eljárásban is perköltséget számított fel, amelynek összegét a Fővárosi Ítéltábla a felperes esetén az jogi képviselési tevékenység (szolgáltatás) általános forgalmi adó-vonzatával együtt állapította meg, mindkét fél esetén 150.000 forintban a költségfelszámításban megjelölt összeg mérséklésével, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja, valamint (6) bekezdése alapján, az alperesi és a felperesi képviselő által kifejtett munkájával arányosan. Ehhez hozzászámította a felek felülvizsgálati eljárásban felmerült és a Kúria által megállapított (felperest megillető 40.000 forint, alperest megillető 100.000 forint) költségét és ennek, valamint az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39.§ (1) bekezdése szerinti illetékalap után az Itv. 46.§ (1) bekezdésébe szerint számított 1.201.951 forint fellebbezési eljárási illeték, és a felülvizsgálati eljárásban az Itv. 50.§ (1) bekezdése alapján megállapított 1.502.439 forint felülvizsgálati eljárási illeték viseléséről az elsőfokú bíróságnak a Kp. 110.§ (3) bekezdése alapján kell döntenie. A másodfokú bíróság által megváltoztatott elsőfokú ítéleti rendelkezés tekintetében felmerült 48.000 forint másodfokú eljárási illetéket az alperest Itv. 5.§ (1) bekezdés c) pontja szerint megillető illetékmentesség folytán a Kp. 99.§ (3) bekezdése és 35.§ (1) bekezdés pontja alapján alkalmazandó Pp. 102.§ (6) bekezdése alapján az állam viseli.

[61] Az ítélet ellen fellebbezésnek a Kp. 99. § (1) bekezdése szerint nincs helye.

Záró rész

Budapest, 2024. február 28.

dr. Robotka Imre s.k.	dr. Stumpf-Rádai Ágota s.k.	dr. Antal Regina s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró